

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 930/25
15.5.2025. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ивана Илића и Татјане Обренчевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., које заступа адвокат Страхиња Мавренски из Београда, ул. Краљице Марије 12/3/14, против тужене ВВ из ..., коју заступа адвокат Миљан Милић из Београда, Милоша Поцерца 30, ради повреде права на нужни наследни део и редукације поклона, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној на пресуду Другог основног суда у Београду П. 1648/22 од 16.10.2024. године, у седници одржаној 15.05.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П. 1648/22 од 16.10.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за досуђење трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Ставом првим и другим побијане пресуде су одбијени као неосновани тужбени захтеви којима је тражено да се утврди да је уговором о поклону Ов. 138748/10 од 05.11.2010. године повређено право тужилаца АА и ББ на нужни део у заоставштини њиховог деде по оцу пок. ГГ и да се ради намирења нужног дела располагање поклоном смањи и утврди да тужиоцима припада сваком удео од по 1/12 у стану у ул. ..., на кп. ... КО ... уписан у лн. ... са правом укњижбе у јавним књигама. Ставовима трећим и четвртим изреке су одбијени евентуални тужбени захтеви којим је тражено да се тужиоцима исплати новчана противвредност њиховог нужног дела у истом стану сваком по 1.500.000,00 динара, а ставом петим тужиоци су обавезани да туженој плате парничне трошкове од 242.275,00 динара.

Тужиоци су благовремено изјавили жалбу на ову пресуду из свих разлога предвиђених у члану 373 став 1 ЗПП и тражили су трошкове другостепеног поступка по трошковнику у жалби. Тужена је поднела одговор на жалбу и није тражила трошкове другостепеног поступка.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 386 ЗПП и одлучио

као у изреци из ових разлога.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању пок. ГГ је преминуо 30.03.2021. године, а спровођење оставинског поступка је поверено Јавном бележнику у Врњачкој Бањи. У поступку је утврђено да су законски наследници пок. ГГ супруга ДД, ћерка ВВ и унуци по раније преминулом сину ЂЂ АА и ББ. Пок. ГГ је код Општинског суда у Врњачкој Бањи сачинио судско завештање ЗР 215/00 од 15.11.2000. године којим је свој удео у кп. ... КО ... стечен купопродајним уговором Ов. 1984/68 од 31.12.1968. године оставио сину ЂЂ а свој удео од 1/2 у кп. ... КО ... ћерки ВВ. Завештање је проглашено на записнику Јавног бележника УПП 252/21 од 05.11.2021. године и сви наследници су признали пуноважност завештања. Пок. ГГ је за живота својим непокретностима располагао уговорима о поклону Ов. 556/75 од 10.07.1975. године и Ов. 138748/10 од 05.11.2010. године. Тужиоци су у оставинском поступку истакли да је овим поклоном повређено њихово право на нужни наследни део те како су међу учесницима биле спорне чињенице у погледу вредности овог поклона, вредности заоставштине и вредности нужног дела тужилаца Јавни бележник је решењем УПП 252/21 прекинуо поступак за расправљање заоставштине иза пок. ГГ а његове унуке по раније преминулом сину ЂЂ је упутио на парницу ради доказивања да је поклоном од 05.10.2010. године повређено њихово право на нужни наследни део.

Уговором о поклону Ов. 138748/10 од 05.11.2010. године пок. ГГ је туженој ВВ као законском наследнику поклонио стан површине 54м² у ул. ..., кп. ... КО ... Уговором о поклону Ов. 556/75 од 10.07.1975. године пок. ГГ је својој деци ЂЂ и ВВ поклонио свој удео у кп. ... од 432м² КО ... сваком са по 1/2 са недовршеном стамбеном зградом од 90м², тако да спрат припада ЂЂ а приземље ВВ. Овај поклон је у односу на ВВ раскинут уговором о раскиду поклона Ов. 16271/98 од 09.02.1998. године којим је ВВ вратила поклонодавцу у својину удео у кп. ... КО ... и у кући. Уговор Ов. 556/75 од 10.07.1975. године је у односу на поклонопримца ЂЂ остао на снази. ЂЂ је преминуо 19.01.2013. године, његови законски наследници су супруга ЕЕ и синови АА и ББ, заоставштина је расправљена решењем Основног суда у Краљеву – Судска јединица у Врњачкој Бањи О. 95/13 од 03.06.2013. године и за наследника је оглашена оставиочева супруга. Допунским решењем истог суда О. 95/13 од 12.11.2021. године на накнадно пронађеној имовини оставиоца коју сачињава удео од 1/4 у кп. 243/3 укупне површине 432м² од чега је 80м² земљиште под зградом и 352м² земљиште уз зграду и удео од 1/2 у породичној стамбеној згради бр. 1 на истој парцели све уписано у лн. ... КО ... за наследника је оглашена оставиочева супруга ЕЕ мајка тужилаца.

Законски наследници пок. ГГ су тужена, оставиочева супруга непарничар ДД и тужиоци као унуци по раније преминулом сину ЂЂ и њихови законски наследни удели би износили за ДД и тужену по 1/3, и за тужиоце сваком по 1/6. Из овог следи да нужни наследни део тужилаца износи по 1/12 заоставштине.

Из исказа тужене и приложених записника из оставинског поступка је утврђено

да оставилац није имао потраживања према трећим лицима и да је имао уштећевину од око 1.000 швајцарских франака која је утрошена за сахрану и подушја. Пок. ГГ је у тренутку смрти имао удео од 1/2 у кп. ... из лн. ... КО ... укупне површине 12м² и удео од 1/2 у кп. ... укупне површине 476м², 1/4 у кп. ... КО... укупне површине 432м² и удео од 1/2 у породичној стамбеној згради, укњижена површина основе 80м². Наведени удео је тужена раскидом поклона Ов. 556/75 вратила у својину пок. оцу уговором Ов. 16271/98 од 09.02.1998. године. Удео од 1/2 у истој парцели припада оставиочевој супрузи ДД, а удео од 1/4 у парцели и 1/2 у породичној стамбеној згради је поклоњен оцу тужених пок. ЂЂ и расправљен је као његова накнадно пронађена заоставштина допунским решењем Основног суда у Краљеву – Судска јединица у Врњачкој Бањи О. 95/13 од 12.11.2021. године.

У уговору Ов. 556/75 предмет поклона је описан као недовршена стамбена зграда од 90м² од спрата и приземља на кп. ... КО ... Увидом у копију плана је утврђено да је на овој парцели учртан стамбени објект који у основи има површину од 80м², та површина је у листу непокретности уписана као земљиште под објектом уз напомену да је објект изграђен са грађевинском дозволом али да није издата употребна дозвола. Структура објекта није уписана у катастру, али из описа предмета поклона у уговору, приложених фотографија и исказа тужене је утврђено да су у то време пок. ГГ и његова супруга живели у приземљу, кућа је била озидана, покривена, имала је столарију, прикључак за електричну енергију и унутрашње инсталације јер се у кући живело. Није била урађена фасада, а како није спроведен технички пријем и није издата употребна дозвола, осим навода странака, копије плана и фотографија нема других објективних показатеља за процену степена завршености куће у време поклона. Из сагласних навода странака произлази да је кућа имала приземље и спрат и један заједнички улаз за обе етаже а пок. ГГ је касније дозидео котларницу и стамбени простор изнад ње и за спрат је направио засебан улаз.

С обзиром да је кућа реконструисана и адаптирана непосредним опажањем би могла да се измери садашња структура, површина и изглед објекта али стање из 1975. године као чињеница из прошлости не може да се утврди на овај начин. Према подацима из катастра је сигурно да је површина основе 80м², сликама и из исказа тужене је утврђено да је кућа у време поклона била усељена и на тим чињеницама је заснован закључак да је степен изграђености износио најмање 60% и према том степену изграђености је опредељена вредност поклона учињеног оцу тужилаца као законском наследнику пок. ГГ уместо кога су они позвани на наслеђе па се правилност овог закључка неосновано оспорава жалбом.

Из исправа у списима и налаза и мишљења вештака произлази да је пок. ГГ у тренутку отварања наслеђа имао удео од 1/2 у кп. ... (6м²) у вредности од 144 евра, удео од 1/2 у кп. ... (238м²) у вредности од 5.712 евра, удео од 1/4 у кп.... (216м²) вредност 2.592 евра и удео од 1/2 у кући на тој парцели основе 80м² са две етаже од којих је вредност једне етаже 330 евра по метру корисне површине и друга 550 евра по истој јединици мере, тако да вредност оставиоcheвог удела износи 28.160 евра. Укупна вредност заоставштине је 36.608 евра. На ову вредност се додаје вредност поклона учињеног туженој (стан у улици ... на згради кп. ... КО ...) од 102.600 евра и вредност поклона учињеног оцу тужилаца који се састоји од 1/4 кп. ... у вредности од 2.592 евра

и 1/2 стамбене зграде од приземља и спрата на тој парцели 28.160 евра што износи 30.752 евра.

Обрачунска вредност заоставштине је 169.960 евра, а вредност нужног дела од 1/12 за сваког тужиоца је 14.163,50 евра или за оба тужиоца 28.327 евра укупно. Вредност поклона учињеног оцу тужилаца уместо кога су дошли на наслеђе иза пок. ГГ је 30.572 евра и вредност завештајних располагања у корист пок. ЂЂ тестаментом Р 215/00 је 5.712 евра што све износи 36.464 евра или по 18.232 евра за сваког тужиоца. Из овог следи да је вредност завештајних располагања и поклона учињених пок. ЂЂ већа од вредности нужног и да оспореним поклоном није повређено право тужилаца на нужни део.

Ангажовани вештак је специјалиста за процену тржишне вредности непокретности, има потребна стручна знања и одговорила је на све примедбе који су тужиоци упутили преко стручног саветника. Стручни саветник и вештак се слажу у мишљењима на основу садашњег стања без грађевинске документације, записника о техничком пријему и употребне дозволе није могуће прецизно одредити степен завршености објекта у време закључења уговора о поклону 1975. године, а главно неслагање је било око тога да ли вредност треба рачунати према тзв “сивој фази изградње” или према чињеници да ли је објекат био усељен и да ли је предмет поклона пок. оцу тужилаца био стан на спрату као посебни део зграде, или сувласнички удео од 1/2 у згради. Суд је уз помоћ других доказа утврдио да су оставилац и његова супруга живели у приземљу, да је кућа имала један улаз за обе етаже, кровни покривач и неопходне инсталације за електричну енергију и воду, без којих не би могло да у њој да се живи, имала кровни покривач, али није имала фасаду и на тим чињеницама је заснован закључак да је степен завршености био најмање 60%. С обзиром да се пок. Стевица на основу уговора о поклону укњижио као сувласник на кући са уделом од 1/2 и са уделом од 1/4 на парцели, да је преостала половина у кући и 1/4 у кп. ... представљају заоставштину пок. ГГ која се расправља по законском основу наслеђивања јер није обухваћена судским тестаментом, суд је правилно оценио да је предмет поклона био сувласнички удео у кући, па су супротни наводи жалбе неосновани. Наводи тужилаца да је предмет поклона била кућа од укупно 90м² подељена на две етаже нису основани јер је у катастру уцртан објекат који у основи има 80м² и на тој основи се неспорно налазе приземље и спрат.

Према стању у списима, изведен је обрачун и према тврдњи тужилаца да је објекат на кп. ... имао 90м² у две етаже по 45м² и по таквој рачуници обрачунска вредност заоставштине би при неизмењеној вредности поклона учињеног туженој износила 149.640 евра, а вредност нужног дела за сваког тужиоца по 12.470 евра или за обојицу 24.940 евра укупно. Вредност поклона учињеног њиховом оцу би била 20.592 евра, кад се томе дода располагање тестаментом учињено у корист њиховог оца од 5.712 евра добија се износ од 26.304 евра или за сваког тужиоца по 13.152 евра што би под условом да је тврдња тужилаца тачна, било веће од вредности њиховог нужног дела. Вештачењем су расправљена сва спорна питања, па је суд правилно одбио предлог за ново вештачење и жалба неосновано указује на повреду чл. 259 ЗПП. Обрачунска вредност заоставштине, вредност поклона и завештајних располагања као и вредност нужног дела тужилаца у заоставштини пок. ГГ су утврђене правилном

применом члана 48 и 51 ЗОН и на основу правилно и потпуно утврђених чињеница је одлучено да оспореним поклоном у смислу члана 42 ЗОН није повређено право тужилаца на нужни део, јер је вредност поклона и завештајних располагања у корист пок. ЂЂ већа од вредности нужног наследног дела тужилаца и због тога су примарни и евентуални захтеви правилно одбијени.

Решење о парничним трошковима је донето правилном применом члана 153 став 1 и 154 ЗПП.

Тужиоцима према исходу спора не припадају тражени трошкови другостепеног поступка.

Из наведених разлога на основу члана 390 и 165 став 1 ЗПП је одлучено као у изреци.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић